

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING

WAGENINGEN UR

Bloemknopaanleg bij *Trachelium*

Bloemknopaanleg en ontwikkeling tijdens de teelt van *Trachelium caeruleum* in de zomer

Dik Krijger, Johan van der Eijk, Hendrik-Jan van Telgen

© 2004 Wageningen, Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving.

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V. is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens uit deze uitgave.

Dit project is gefinancierd door:

Productschap Tuinbouw
Louis Pasteurlaan 6
Postbus 280
2700 AG Zoetermeer

En

Ball Holland Rijsenhout

PPO-projectnummer: 413 13004

PT-nummer: 11529

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Business Unit Glastuinbouw

Adres : Linnaeuslaan 2a, 1431 JV Aalsmeer

Tel. : 0297 352525

Fax : 0297 352270

E-mail : infoglastuinbouw.ppo@wur.nl

Internet : www.ppo.wur.nl

Inhoudsopgave

pagina

1	SAMENVATTING.....	4
2	INLEIDING	5
3	OPZET EN UITVOERING	6
3.1	Materiaal en methoden.....	6
3.1.1	Plantmateriaal	6
3.1.2	Onderzochte proefactoren.....	6
3.1.3	Proefopzet en kasinstellingen	6
4	RESULTATEN	8
4.1	Weggroei na planten	8
4.2	Effect Korte Dag behandeling op bloeipercentage	8
4.3	Effect Korte Dag behandeling op bloemlengte.....	9
5	CONCLUSIE.....	12
	BIJLAGE 1	13
	BIJLAGE 2.....	14

1 Samenvatting

In week 23 (2 juni), 24 (11 juni), 25 (16 juni) en 26 (23 juni) zijn plantjes van de *Trachelium caeruleum* cultivars 'Lake Superior' en 'Lake Forest White' (gezaaid in week 16) uitgeplant in twee kasafdelingen. In de ene kas werd de daglengte tussen 2 juni en 29 juni op 12 uren per etmaal gehouden (**KD**), in de referentiekas heerste de natuurlijke daglengte (**ND**). Vanaf 29 juni is in beide kassen een daglengte van 20 uren per etmaal gehandhaafd.

De planten opgegroeid onder daglengteverkortung hadden een wat later bloeitijdstip dan de planten die onder natuurlijke daglengte waren opgegroeid. De geogste bloemen van de KD-planten hadden gemiddeld langere stelen.

Het bloeipcentage bij de eerste drie plantdata was bij de KD-behandelde planten lager dan bij de controlegroep onder natuurlijke daglengte. Bij de laatste plantdatum was een licht positief effect van de KD-behandeling op het bloeipcentage ten opzichte van de ND-referentie.

Nader onderzoek moet uitwijzen in hoeverre tijdstip en tijdsduur van de kortedag periode invloed hebben op het bloeiresultaat bij planten van verschillende leeftijden.

2 Inleiding

Na het uitplanten in de zomermaanden van *Trachelium* voor de snijbloemenproductie treedt vaak voortijdige bloemknopinductie op, waardoor de bloem uiteindelijk te kort blijft. Om dit te voorkomen kan een korte periode daglengteverkorting worden toegepast na het uitplanten in de kas. In veel gevallen heeft dit echter tot gevolg dat een gedeelte van de planten te lang vegetatief blijft. De natuurlijke lange dagen in de zomer en de afnemende daglengte tijdens de teelt in de nazomer zijn hierop van invloed. Daarnaast spelen mogelijk de plantleeftijd en eventuele groeieremming door te natte- of te droge omstandigheden na het uitplanten een rol bij een vroegtijdige knopaanleg of juist het uitstellen daarvan.

Een combinatie van genoemde factoren en de genetische variatie van de door zaad vermeerderde cultivars spelen ook een rol bij een snelle (of juist trage) generatieve ontwikkeling van de individuele planten. In de praktijk is wel waargenomen dat er binnen één aangeplante partij zowel vroegtijdige bloemaanleg met te korte stengels voorkomen als planten die veel langer worden dan noodzakelijk en te laat bloeien.

Dagverlenging tijdens het tweede gedeelte van de teelt heeft een ongelijkmatige bloei en een te lang gewas tot gevolg als de jonge planten onder invloed van een korte daglengte tijdens het eerste gedeelte van de teelt zich al vegetatief ontwikkelen.

Anderzijds zullen planten, die bij een daglengte van meer dan 14 uren licht per etmaal al vroeg bloemknoppen aangelegd hebben, ook een ongelijkmatige bloei vertonen met te korte stengels en te lange zijtakken. Er moet dus een evenwicht gevonden worden tussen voldoende vegetatieve ontwikkeling tijdens de opweefphase en voldoende snelle bloemknopaanleg na het uitplanten in de kas.

In 2003 bleek tijdens een proef dat een periode van 3 weken korte dag (KD: 12 uren licht per etmaal) na het uitplanten in week 27 (2 juli) een te lang gewas veroorzaakte met onvoldoende bloei. Natuurlijke daglengte (16 uren licht per etmaal) met dezelfde plantdatum had een te kort gewas dat wel bloeide tot gevolg. In het experiment bleek ook dat een KD-behandeling van plantjes op de trays waarin ze gezaaid waren van week 24 tot week 30 (dus vóór het uitplanten in de vollegrond van een kas), niet tot het gewenste effect leidde. Er was wel sprake van enige groeivermindering na de KD omstandigheden maar geen duidelijke invloed op het uitstellen van de knopaanleg in vergelijking met plantjes die bij natuurlijke daglengte waren opgekweekt.

Na het uitplanten in de volle grond van een kas kunnen er ook meer factoren dan alleen de daglengte van invloed zijn op de groei en bloei van de planten. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het pleksgewijs achterblijven van de groei als gevolg van ongelijkmatige watergiften of langer nat blijven van de grond. De indruk bestaat dat ook de manier van planten (wel- of niet stevig aandrukken, diep- en ondiep planten) de groei kan beïnvloeden.

Daar behalve de genoemde omstandigheden ook de cultivarkeuze, teelttemperatuur en de leeftijd van het plantmateriaal van invloed zijn op de groei en daarmee op het teeltresultaat moet er bij het opzetten van een proef een keuze worden gemaakt uit de diverse factoren. In het onderhavige onderzoek is in overleg met de begeleidingscommissie (BCO) besloten om te kiezen voor twee cultivars met één zaaidatum en vier verschillende plantdata bij twee verschillende daglengten.

De BCO bestond uit de heren Jan van Dijk, *Trachelium*kweker te Nieuwe Wetering en Tonnie de Beijer, Productmanager bij Ball-Holland BV. De BCO heeft de proef bezocht op 23 juni, 7 juli, 21 juli, 4 augustus, 11 augustus en 18 augustus. Op 27 augustus is een open middag voor kwekers georganiseerd. De gewasverzorging en oogstwaarnemingen zijn uitgevoerd door Johan van der Eijk, Ad Wiskerke en Ricardo Kerkhoven (PPO-Naaldwijk).

Gebruikte afkortingen:

KD: korte dag behandeling (12 uur licht, 12 uur donker); **ND**: natuurlijke daglengte; **LD**: lange dag behandeling (verlenging van de dag met gloeilampen tot 20 uur licht, 4 uur donker); **LS**: cultivar 'Lake Superior'; **LFW**: cultivar 'Lake Forest White'.

3 Opzet en uitvoering

3.1 Materiaal en methoden

3.1.1 Plantmateriaal

De proef werd uitgevoerd met *Trachelium caeruleum* 'Lake Superior' en *T. caeruleum* 'Lake Forest White'. Al het plantmateriaal is gratis beschikbaar gesteld door Ball-Holland te Rijsenhout en afgeleverd in de tray 330 celplugplaten, waarin het plantmateriaal was gezaaid en opgekweekt. De plantjes zijn gezaaid in week 16 en tot de dag van aflevering opgekweekt op het bedrijf van Ball-Holland in Rijsenhout. In week 23, 24, 25 en 26 werden de verschillende groepen planten bij PPO afgeleverd en op de dag van aankomst of de dag erna direct in gaas uitgeplant (één plant per maas wat neerkomt op 64 planten per netto m² bed). De plantdata waren 2 juni (week 23), 11 juni (week 24), 16 juni (week 25) en 23 juni (week 26).

3.1.2 Onderzochte proeffactoren

In het onderstaande schema zijn de gebruikte rassen en onderzochte proeffactoren weergegeven.

Cultivar	Zaaiweek	Plantweek	Plantdatum	Plantleeftijd	Daglengtebehandeling
'Lake Superior'	16	23	2 juni	7 weken	De helft van de planten stond vanaf de plantdatum tot 29 juni onder natuurlijke daglengte (ND), de andere helft ontving vanaf de plantdatum tot 29 juni 12 uur licht per etmaal (KD). Na 29 juni kregen beide behandelingen 20 uren licht per etmaal (LD).
		24	11 juni	8 weken	
		25	16 juni	9 weken	
		26	23 juni	10 weken	
'Lake Forest White'	16	23	2 juni	7 weken	
		24	11 juni	8 weken	
		25	16 juni	9 weken	
		26	23 juni	10 weken	

3.1.3 Proefopzet en kasinstellingen

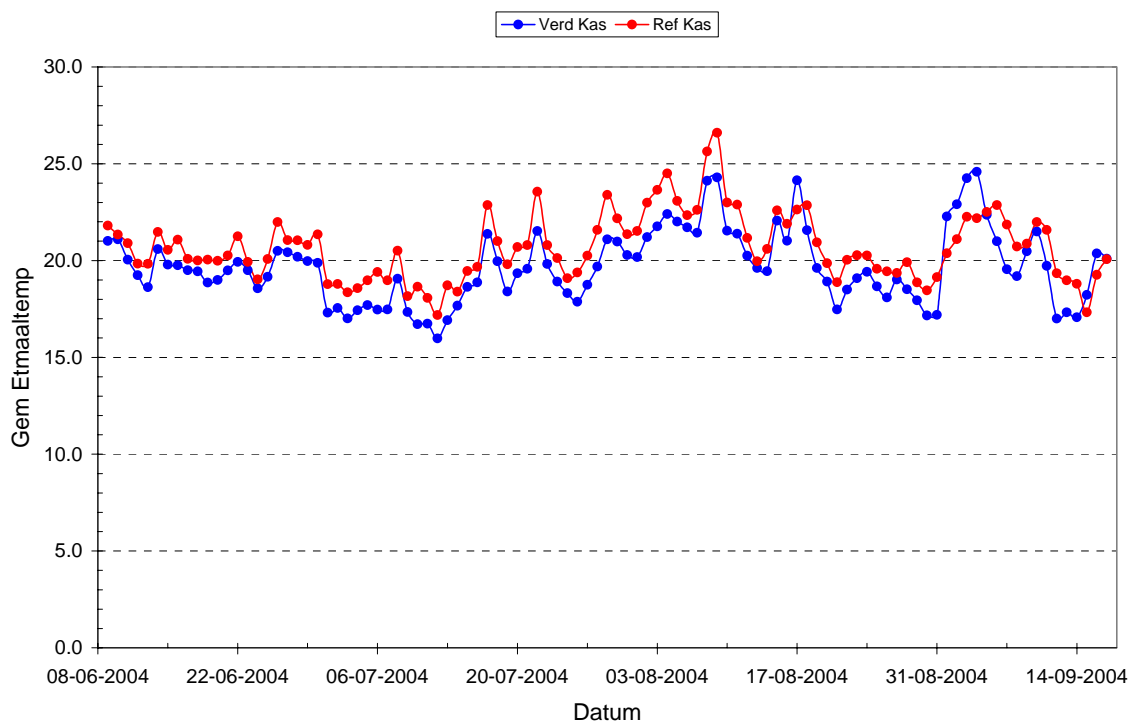
De proef werd uitgevoerd in twee kassen voorzien van verduisteringsscherm en chrysantenbelichting. In elke proefkas zijn de twee bedden tegen de zijgevels als rand beplant, evenals het voorste en het achterste gedeelte van de resterende acht bedden. Zodoende waren er per kasafdeling voor elk van de twee cultivars 4 behandelingen van 12 m² netto bedoppervlak beschikbaar. De kasttemperatuur is tot 29 juni ingesteld op 18°C, luchten bij 19°C, daarna waren de setpoints dag 15°C, nacht 13°C.

De gerealiseerde etmaalgemiddelden gedurende de proefperiode zijn te zien in figuur 1.

In één van de twee kassen is vanaf de plantdatum tot 29 juni een kortedag-behandeling (KD) toegepast door deze afdeling 12 uur per etmaal te verduisteren. In de verduisterde kas ging het scherm om 20.00 uur dicht en om 08.00 uur weer open. In week 23 en 24 was tijdens de nacht het scherm (behoudens een vochtmier) gesloten; in de daaropvolgende weken was tijdens de nacht was het scherm open van 23.30 uur tot 03.00 uur om een te hoge RV te voorkomen.

Door de vier verschillende plantdata ontstonden op deze manier 4 verschillende KD-perioden, waarbij de verschillende groepen planten respectievelijk 27, 18, 13 en 6 dagen bij een daglengte van 12 uur per etmaal gegroeid waren.

In de tweede kas bevonden zich voor elke cultivar en plantdatum de referentiegroepen die in de periode vanaf plantdatum tot 29 juni onder de natuurlijke daglengte (ND) van 16,5 uren licht per etmaal waren gegroeid.

Figuur 1: Gerealiseerde etmaalgemiddelden in de proefkassen.

Verklaring van de afkortingen: VerdKas - kas waar tot 29 juni 12 uur per etmaal verduisterd werd;
 RefKas - referentiekas zonder verduistering. Na 29 juni waren beide kassen gelijk ingesteld.

Op 29 juni is de KD-behandeling gestopt en werd in beide kasafdelingen gestart met de dagverlenging tot 20 uren licht per etmaal (LD). De dagverlenging werd voorafgaand aan zonsopgang gegeven met gloeilampen (één 150 W lamp per 10 m²) en duurde tot aan de laatste oogstweek (week 37). In de periode van 29 juni tot week 37 loopt de natuurlijke daglengte terug van ruim 16 uren per etmaal naar 13 uren licht per etmaal.

Op advies van de BCO is er geen krijtscherm op het kasdek aangebracht. Voor de referentiekas met natuurlijke daglengte werd dit eigenlijk wel wenselijk geacht, maar om de omstandigheden in beide kassen verder gelijk te houden is hier van afgezien.

Er is steeds 's morgens water gegeven, aanvankelijk met de regenleiding over het gewas heen. Vanaf het stadium waarbij het gewas volledig dichtgegroeid was (100% grondbedekking), is de watergift via de aanwezige druppelslangen op de grond toegepast. Voorraadbemesting en bijbemesting via de druppelslangen is gegeven volgens het advies klasse 4 voor snijbloemen onder glas.

4 Resultaten

4.1 Weggroei na planten

Enkele dagen na de eerste plantdatum werd vooral in de afdeling met de kortedag-behandeling enige uitval door *Rhizoctonia* geconstateerd. Er is daarop een bestrijding met Rhizolex toegepast en bij de volgende plantdata is dit ook preventief gebeurd. Uitbreiding van de aantasting bij de eerste plantdatum werd hiermee voorkomen en bij de volgende plantdata werd geen aantasting waargenomen.

Hoewel het plantklaar maken van de grond zorgvuldig is gebeurd, met als doel een gelijkmatige toplaag te realiseren waarin geplant wordt, en ook de watergeefsystemen zijn gecontroleerd op gelijkmatige waterafgifte, ontstonden er toch kleine plekken waar de groei van de planten achterbleef. Bij het uitgraven van de planten bleek dat de vorming van nieuwe wortels was achtergebleven en werd enige pythiumaantasting op de aanwezige wortels geconstateerd. Het is kennelijk van het uiterste belang om een duurzaam homogeen teeltlaag te creëren, die gelijkmatig bevochtigd kan worden zonder dat er plaatselijk zuurstofgebrek optreedt. Er is geen bestrijding tegen *Pythium* uitgevoerd; aangetaste planten zijn zo snel mogelijk verwijderd en afgevoerd. Bij de beoordeling van de geoogste bloemtakken zijn de plekkjes waar de groei achter bleef buiten beschouwing gelaten.

Gedurende de maand juli werden de verschillen bij beide cultivars bij alle vier de plantdata steeds duidelijker zichtbaar. In de kasafdeling waar tot 29 juni KD was toegepast groeiden de planten vegetatiever dan in de andere afdeling waar de planten tot 29 juni onder ND-omstandigheden waren opgegroeid. Deze verschillen waren op de open middag nog steeds duidelijk aanwezig (zie foto's in Bijlage 1). Toch bleven er bij de laatstgenoemde behandelingen ook nog planten vegetatief, kennelijk spelen ook andere factoren dan uitsluitend daglengte een rol bij de bloemknopvorming en ontwikkeling.

4.2 Effect Korte Dag behandeling op bloeipercentage

'Lake Forest White' scoorde over het algemeen met wat hogere bloeipercentages dan 'Lake Superior'. In de tabellen zijn de waarnemingen bij de oogst weergegeven voor 'Lake Superior' (tabel 1) en 'Lake Forest White' (tabel 2). Daarbij zijn aanzienlijke effecten van (de duur van) de KD-behandeling op de bloei te zien.

Tabel 1: Oogstweek, bloeipercentage, aantal bloemen en gemiddelde bloemlengte van 'Lake Superior' planten die vanaf uitplanten tot 29 juni een verschillend aantal dagen waren gegroeid onder natuurlijke daglengte (LS - ND) of 12h licht/etmaal (LS - KD).

Plantweek	Duur KD (dagen)	Oogstweek		Bloei (%)		Aantal/m ²		Gem. Lengte (cm)	
		LS - ND	LS - KD	LS - ND	LS - KD	LS - ND	LS - KD	LS - ND	LS - KD
23	27	35	37	81	63	52	40	85	111
24	18	36	37	88	60	56	38	73	108
25	13	36	37	89	53	57	34	66	99
26	6	36	37	81	90	52	58	67	83

Tabel 2: Oogstweek, bloeipercentage, aantal bloemen en gemiddelde bloemlengte van 'Lake Forest White' planten die vanaf uitplanten tot 29 juni een verschillend aantal dagen waren gegroeid onder natuurlijke daglengte (LFW - ND) of 12h licht/etmaal (LFW - KD).

Plantweek	Duur KD (dagen)	Oogstweek		Bloei (%)		Aantal/m ²		Gem. Lengte (cm)	
		LFW - ND	LFW - KD	LFW - ND	LFW - KD	LFW - ND	LFW - KD	LFW - ND	LFW - KD
23	27	34	37	93	53	59	34	76	110
24	18	35	37	95	78	61	50	80	99
25	13	35	37	98	85	62	54	73	96
26	6	36	36	94	100	60	64	55	68

Het toepassen van een KD-periode vanaf de plantdatum resulteerde bij drie van de vier plantdata tot een iets later oogsttijdstip bij beide cultivars. Het gevolg hiervan was, dat bij de waarnemingen aan het einde van de proef, lagere bloeipercentsages en lagere bloemaantallen van de KD-behandelingen werden gemeten. Wel nam bij de KD-behandelingen de gemiddelde lengte van de bloemen toe (zie 4.3).

Daar alle planten op één datum waren gezaaid moet hierbij opgemerkt worden dat naarmate er later geplant werd de planten niet alleen ouder waren, maar dat ook de duur van de KD-behandeling korter was (Tabel 1 en 2, kolom 2). Bij deze oudere planten van de laatste plantdatum en kortere periode korte dag was het bloeipercentsage wel beter dan bij de vergelijkbare plantingen onder natuurlijke daglengte.

Planten van 'Lake Superior' die op het moment van planten 7 weken oud waren, gaven na een KD-periode van 27 dagen 18% minder bloei dan de vergelijkbare planten bij natuurlijke daglengte. De gevormde bloemen waren echter gemiddeld 26 cm langer. Planten van 'Lake Superior' van 10 weken oud bij planten, gaven na een KD-periode van 6 dagen juist 9% meer bloei en de bloemen werden 16 cm langer dan van referentieplanten van dezelfde leeftijd die in dezelfde periode bij ND waren gegroeid.

Bij 'Lake Forest White' was het bloeipercentsage van de eerste plantdatum (leeftijd bij planten 7 weken) na 27 dagen KD-behandeling 20 % lager en de takken gemiddeld 17 cm langer dan hetzelfde plantmateriaal dat aanvankelijk bij natuurlijke daglengte groeide.

Bij de planten van 'Lake Forest White' van de laatste plantdatum (10 weken oud), die gedurende 6 dagen bij een daglengte van 12 uren (KD) groeiden, was het bloeipercentsage in week 36 bijna 6 % hoger en de takken gemiddeld 13 cm langer dan van het referentie plantmateriaal dat aanvankelijk bij natuurlijke daglengte stond.

De gerealiseerde bloeipercentsages waren in de afdeling waar de dagverkorting was toegepast bij de eerste drie plantdata (dus bij de drie langste KD-behandelingen) doorgaans te laag. In hoeverre de plantdatum hier een grotere rol speelt dan de plantleeftijd wordt in de toegepaste proefopzet niet duidelijk.

4.3 Effect Korte Dag behandeling op bloemlengte

In de tabellen 3 en 4 is te zien hoeveel takken per m² er in de verschillende lengteklassen vallen. Aan de aantallen is te zien dat door het toepassen van een KD-behandeling de steellengte van de geoogste takken toeneemt.

Tabel 3: Aantal geoogste bloemen per lengteklasse (cm) van 'Lake Superior' die na planten korte tijd zijn geteeld onder ND of KD.

Duur ND/KD (dagen)	Aantak takken/netto m ² per lengteklasse													
	'Lake Superior': tot 29 juni natuurlijke dag							'Lake Superior': tot 29 juni korte dag						
	< 60	60	70	80	90	100	> 100	< 60	60	70	80	90	100	> 100
27	6	5	6	2	9	24	0	0	0	0	0	2	16	22
18	8	11	17	6	6	8	0	0	0	1	0	4	14	19
13	14	17	10	9	5	2	0	0	2	1	2	3	15	11
6	5	18	17	11	1	0	0	1	1	13	17	19	6	1

Tabel 4: Aantal geoogste bloemen per lengteklasse (cm) van 'Lake Forest White' die na planten korte tijd zijn geteeld onder ND of KD.

Duur ND/KD (dagen)	Aantak takken/netto m ² per lengteklasse													
	'Lake Forest White': tot 29 juni natuurlijke dag							'Lake Forest White': tot 29 juni korte dag						
	< 60	60	70	80	90	100	> 100	< 60	60	70	80	90	100	> 100
27	3	9	17	18	6	4	2	0	0	0	0	1	16	17
18	5	6	12	10	15	13	0	0	2	1	2	9	26	10
13	10	10	13	19	10	0	0	0	0	2	6	13	32	1
6	9	15	24	10	2	0	0	10	10	26	15	2	1	0

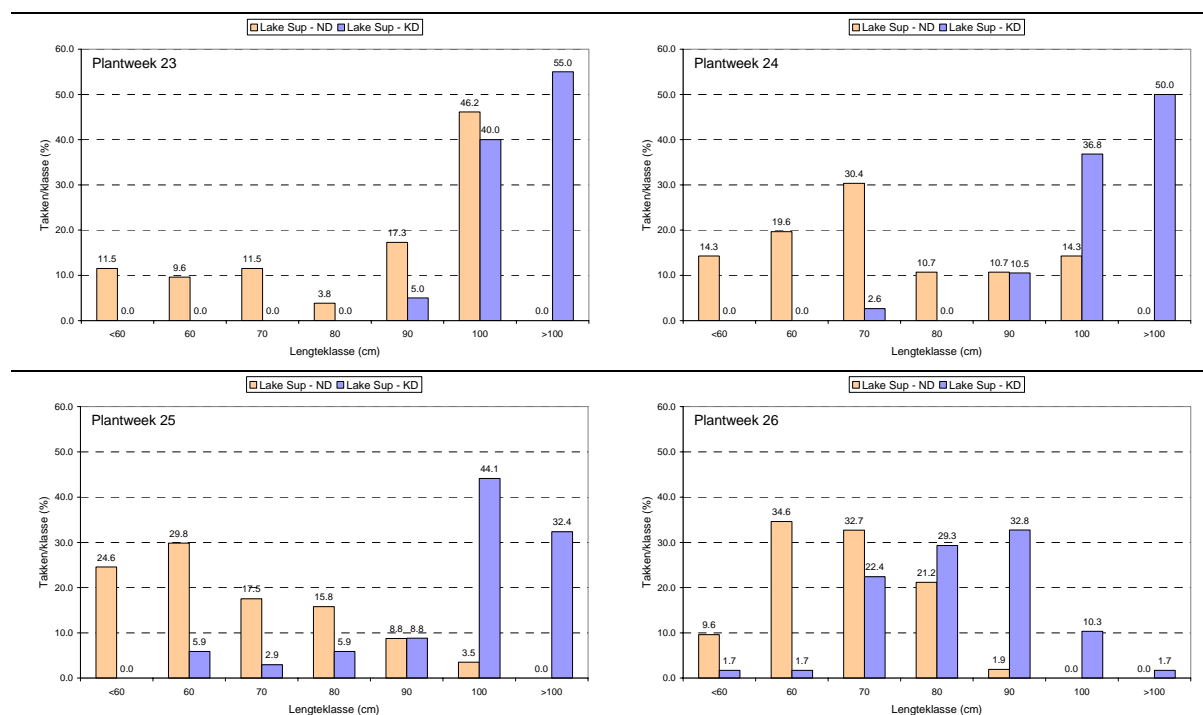
Een taklengte van 70 – 90 cm geeft doorgaans voldoende grote bloemschermen en stevige stelen. Wel wordt door een grotere taklengte het bloeipercentage vaak negatief beïnvloed, vooral als er veel variatie is in de taklengte.

Bij 'Lake Superior' bloeiden 85 % van de planten die tijdens het eerste gedeelte van de teeltperiode bij ND waren geteeld met een gemiddelde steellengte van 73 cm. Van de planten die in dezelfde periode geteeld waren bij een daglengte van 12 uren per etmaal, was de steellengte gemiddeld over de vier plantdata 100 cm, terwijl slechts 67 % van de planten tot bloei kwam.

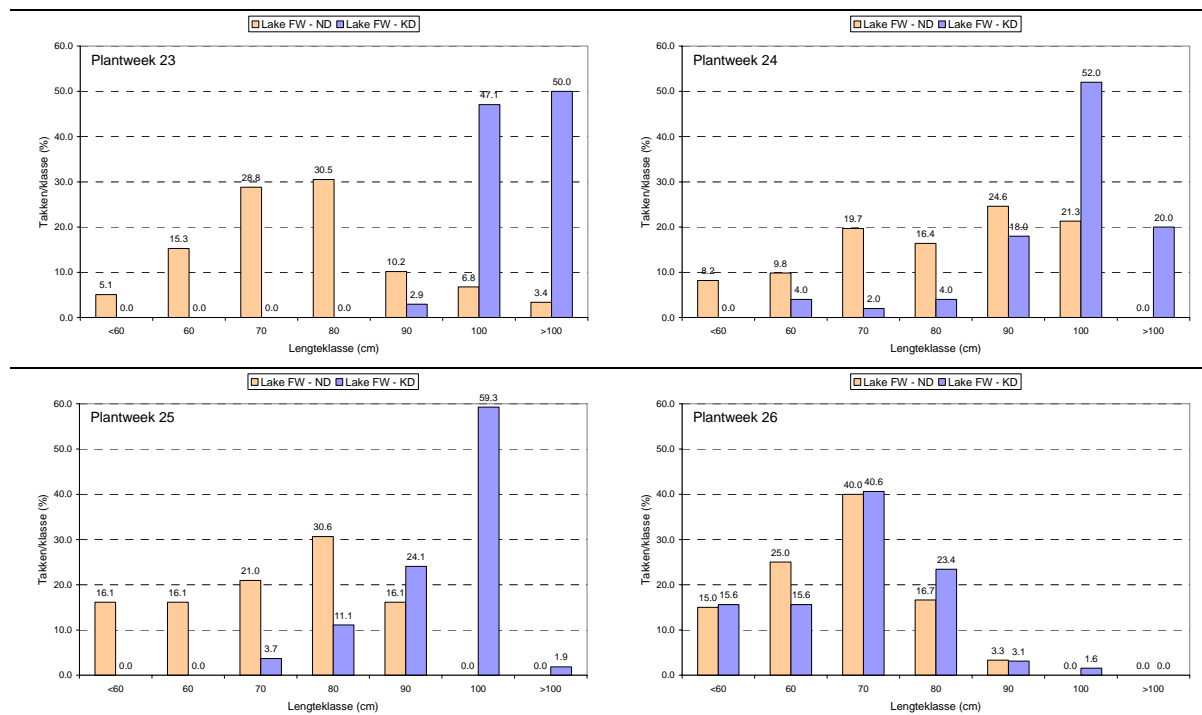
Bij 'Lake Forest White' werd van gemiddeld 95% van de planten, die tot 29 juni bij natuurlijke daglengte waren geteeld, een bloemsteel van 70 cm lengte geoogst. Van de planten die in dezelfde periode een KD behandeling met een daglengte van 12 uren per etmaal hadden ondergaan, was het bloeipercentage gemiddeld 79% met een gemiddelde taklengte van 93 cm. Dit is misschien nog duidelijker te zien in de grafieken 1 en 2 waarin per lengteklasse het percentage van de geoogste bloemtakken weergegeven is. Hiertoe zijn de aantallen uit de tabellen 3 en 4 omgerekend naar percentages van het totale aantal geoogste bloemstelen.

Samengevat kan gesteld worden dat:

1. Het effect van de KD behandeling is dat er een verschuiving plaats vindt naar de hogere lengteklassen.
2. Bij de KD behandelingen langer dan 6 dagen het bloeipercentage lager was dan in de referentiebehandelingen onder natuurlijke dag.

Grafiek 1: Percentage bloemen per lengteklasse van 'Lake Superior'. Planten werden gedurende verschillende perioden geteeld onder natuurlijke daglengte (ND; zalmkleur) of korte dag (KD; blauw). KD veroorzaakt een verschuiving naar hogere lengteklassen, maar heeft bij lange duur een negatief effect op het bloeipercentage (zie ook Tabel 3).

Grafiek 2: Percentage bloemen per lengteklasse van 'Lake Forest White'. Planten werden gedurende verschillende perioden geteeld onder natuurlijke daglengte (ND; zalmkleur) of korte dag (KD; blauw). KD veroorzaakt een verschuiving naar hogere lengteklassen, maar heeft bij lange duur een negatief effect op het bloeipercantage (zie ook Tabel 4).

5 Conclusie

Daglengteverkorting direct na het uitplanten van de blauwbloemige cultivar 'Lake Superior' en de witte cultivar 'Lake Forest White' had een gunstig effect als dit gedurende 6 dagen werd toegepast na het uitplanten van 10 weken oude planten op 23 juni. Bij het uitplanten van jongere planten op vroegere data veroorzaakte een langere kortedagperiode wel een grotere steellengte, maar ook vaak een te laag bloeipercantage. Omdat plantleeftijd, plantdatum en de lengte van de kortedagperiode een combinatie vormen, kan geen uitspraak worden gedaan over de afzonderlijke invloeden hiervan. Het verdient aanbeveling om hier via toekomstig onderzoek duidelijkheid over te krijgen.

Bijlage 1

Gewasstand op 27 augustus 2004 (week 35) bij **ND** behandeling. Van boven naar beneden: plantweek 23, 24, 25 en 26.

Gewasstand op 27 augustus 2004 (week 35) bij **KD** behandeling. Van boven naar beneden: plantweek 23, 24, 25 en 26.

Bijlage 2

Bezoek BCO op 18 augustus 2004. V.l.n.r.: Johan van der Eijk (PPO), Tonnie de Beijer (Ball Holland, Rijsenhout) en Jan van Dijk (Kwekerij Bosdijk, Nieuwe Wetering).

Bezoek BCO op 18 augustus 2004. Links Tonnie de Beijer (Ball Holland, Rijsenhout), rechts Johan van der Eijk (PPO).